

خلاصه موضوع

- i. روند سیاسی افغانستان که براساس موافقتنامه بن (سال ۲۰۰۱ میلادی) پی گیری میگردید، در اواخر سال ۲۰۰۵ میلادی بصورت موفقانه تکمیل شد. در نتیجه پروسه تاریخی متذکره، افغانستان دارای قانون اساسی گردیده و انتخابات سرتاسری ریاست جمهوری و همچنان در این اواخر انتخابات پارلمانی و شورا های ولایتی نیز راه اندازی گردید. علی الرغم دستاورد های بموقع و قابل ستایش فوق الذکر، هنوز هم راه طویلی جهت نورمال شدن فرهنگ سیاسی در پیشرو است.
- ii. با آنکه پروسه سیاسی توانست اهداف مهم و مشکل توافقات بن را تحقق بخشد، اما تا هنوز بهبود متوازن در عرصه امنیت صورت نگرفته است. منابع نا امنی پیچیده اند و گروه های ضد حکومتی وابسته به طالبان، گروه های القاعده و بقایای ملیشه های قوماندانان و گروه های جنایتکار که بعضاً در تجارت مواد مخدر نیز دخیل اند، در آن شامل میباشند. ظرفیت قوت های امنیتی رسمی دولت ارتقا می یابد، لیکن هنوز هم جهت تامین امنیت کشور به حمایت خارجی نیاز زیاد وجود دارد.
- iii. با وجود آنکه توقعات عده یی از مردم بر آورده نشده است، واضح شده است که در حصص متعدد کشور پیشرفت های چشمگیری در بعضی سکتور ها صورت گرفته است: انکشاف شبکه های سرک سبب کاهش در میعاد زمانی لازم برای سفر و بهبود دسترسی اهالی مناطق روستایی شده است، شمولیت تعداد زیاد شاگردان در مکاتب در تاریخ کشور بی نظیر است، تسهیلات صحی در حالت تامین مراقبت از مردم میباشد و هزار ها جوامع محلی برای انکشاف بسیج ساخته شده اند، بانک های تجارتي بخاطر عرضه خدمات بهتر بانکی افتتاح شده و با تطبیق برنامه های قرضه های کوچک به هزاران نفر، بخصوص زنان خدمات قرضه فراهم گردیده است. پیش بینی شده بود که تولیدات ناخالص داخلی (واقعی) بدون تولید مواد مخدر در سال ۱۳۸۴ هـ. ش ۱۴ درصد رشد خواهد کرد. البته رقم متذکره به تعقیب رشد ۲۹ درصد آن در سال ۲۰۰۲/۲۰۰۳، ۱۶ درصد در سال ۲۰۰۳/۲۰۰۴ میلادی و ۸ درصد در سال ۲۰۰۴/۲۰۰۵ حاصل میگردد. موفقیت های متذکره و دستاورد های متعدد دیگر، که کمتر محسوس اما مهم اند مانند: پیشرفت در عرصه اداره امور مالی عامه و ترتیب بودجه، واقعاً قابل ستایش اند. همچنان، اوضاع هنوز دور از نورمال شدن است و کشور تا هنوز از حالت جنگ و نا آرامی بصورت کامل رهایی نیافته است. در هر مورد موفقیت، چالش های متعددی موجود بوده که بر طرف کردن آنها چندین سال را در بر خواهد گرفت.
- iv. جامعه بین المللی نیاز سهمگیری مداوم و طویل المدت را درک نموده و این نیازمندی در کنفرانس بین المللی لندن در ماه جنوری سال ۲۰۰۶ میلادی تصدیق گردید. کنفرانس متذکره يك آجندای دوره بعد از "بن" را برای افغانستان رسماً اعلان نمود. یکی از مشخصات قابل ملاحظه آجندای متذکره عبارت از موافقتنامه افغانستان است، که بر اساس ان بیست و هفت معیار در

جریان پنج سال آینده بر آورده خواهد شد. معیار های مندرج در موافقتنامه افغانستان از ستراتیژی مؤقت انکشاف ملی افغانستان اخذ گردیده است.

v. ستراتیژی مؤقت انکشاف ملی افغانستان در ماه جنوری سال ۲۰۰۶ میلادی مکماً ترتیب و در آن سه رکن تذکار یافته است:

أ. امنیت

ب. اداره، حاکمیت قانون، و حقوق بشر

ج. انکشاف اقتصادی و اجتماعی

در ستراتیژی متذکره دیدگاه انکشاف به اساس رشد سکتور خصوصی و حمایه آن توسط دولت متکی بخود گنجانیده شده است، که دولت متذکره بودجه خود را بحیث سند اساسی تعیین پالیسی و انسجام کمک ها استفاده مینماید. حکومت ستراتیژی مؤقت انکشاف ملی افغانستان را به بانک جهانی و صندوق وجهی بین المللی بمثابه ستراتیژی مؤقت کاهش فقر در کشور تقدیم نموده است و در نظر دارد تا ستراتیژی کاهش فقر را الی اواسط سال ۲۰۰۷ میلادی تکمیل نماید.

vi. از آنجائیکه بانک جهانی دستاورد های مقدماتی در افغانستان را موثر دریافته، آن مؤسسه در ستراتیژی حمایوی انتقالی خود گذار سریعتر از مرحله عاجل بعد از جنگ را به يك مرحله نورمال تر پیش بینی نموده بود. اما زمان ثابت ساخت که با وجود این پیشرفت های بدست آمده، عناصر متعدد حالت بعد از جنگ هنوز هم متباقی اند. ظرفیت کاری در کشور غیر متوازن و بصورت مجموعی ضعیف است. سیستم ها و پروسه ها گرچه در حالت انکشاف اند، اما هنوز هم در حالت ابتدائی قرار دارند و ساحات متعدد کشور توسط جنگ ها بشدت متاثر شده اند. موضوعات متذکره همراه با خرابی حالت امنیتی و محدودیت ظرفیت دولت در اثبات حاکمیت خود در سرتاسر کشور این حقیقت را نمایان میسازد که صلح هنوز هم استقرار نیافته است.

vii. با در نظر داشت حالت انتقالی فعلی در کشور، بانک جهانی این یادداشت ستراتیژی مؤقت را ترتیب نموده و در نظر است تا براساس آن فعالیت های بانک در طی دوره دو ساله رهنمایی گردد. الی زمان متذکره حکومت پلان دارد، تا ستراتیژی کامل کاهش فقر خویش را ترتیب نماید و بدین طور زمینه ترتیب ستراتیژی مساعدت به کشور را مهیا سازد. پیش بینی میگردد که حمایه بانک جهانی بتاسی از این یادداشت نظر به ستراتیژی انتقالی حمایوی اندکی تغییر نماید بخصوص اینکه تاکید بیشتر بر انکشاف اقتصاد دهاتی صورت گیرد. رکن های ستراتیژی جدید ذیلاً ذکر میگردد:

- ارتقای ظرفیت دولت و حسابدگی دولت به اتباع کشور بخاطر فراهم اوری عرضه خدمات در محدوده توان مالی، قابل دسترس، با کیفیت و یکسان.
- تقویه رشد اقتصاد دهات و بهبود معیشت مردم دهات
- حمایه رشد اقتصاد سکتور خصوصی به شکل رسمی، مدرن و رقابتی

viii. با استفاده از منابع اداره انکشاف بین المللی بانک جهانی، که فعلاً بصورت تام همه بشکل کمک های بلاعوض صورت میگردد، فعالیت های هر یک از رکن ها حمایه خواهد شد و کمک های

تحلیلی در زمینه ترتیب پالیسی های حایز اولویت متمرکز خواهد شد. گزارشات عمده بر موضوعات کلیدی، که بحیث چالش ها بروز مینماید، متمرکز خواهد بود که عبارتند از اداره عامه و فساد اداری. اندازه فراهمی منابع بیشتر در سکتور هائیکه بانک جهانی در آن دخیل است، پیشرفت در تطبیق عملیات فعلی در چنین سکتور ها تعیین خواهد شد. در این برنامه تمرکز بیشتر به ارتقای ظرفیت صورت خواهد گرفت که مشکل عمده برنامه انکشافی محسوب میشود.

ix. خطرات فعالیت در افغانستان نباید کم پنداشته شود. با وجود پیشرفتهای قابل ملاحظه بتاسی از پروسه بن ، حوادث روزانه بما خاطر نشان میسازد که امنیت در کشور دایماً یکی از مشکلات عمده بوده و هیچ گونه اثرات بهبود در آن دیده نمی شود. پلان های فوق العاده برای دفتر بانک جهانی در افغانستان ترتیب شده است، تا با مشکلات فزاینده امنیتی مجادله صورت گیرد. سایر خطرات، مانند فساد اداری و نگرانی ها در زمینه اماننداری ذریعه برنامه های پیشنهادی تا حدی کاهش می یابد.